Urudžbeni broj: SKP-I-02-3-2023-02	**Način slanja:** teklićem/poštom	**Datum:** 12.06.2023.	**Broj tiskanih primjeraka: 6**
Naslovljeno : MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA n/r podpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra dr. sc. gospodina Davora Božinovića Zagreb, Savska cesta 39.			
Poziv na broj:	Broj stranica: 6	PRILOZI:	
PREDMET: Nadopuna osvrta na Prijedlog zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama.-			

Poštovani gospodine ministre i potpredsjedniče Vlade Republike Hrvatske,

nakon svega do sad napisanog smatramo potrebnim još jednom predstaviti ovaj malobrojni nereprezentativni sindikat.

Sindikat kriminalističke policije je za prioritet svoga djelovanja izabrao borbu za očuvanje struke i dignitet struke, prije svega struke policijskih službenika koji se bave poslovima kriminalističke policije. Ne umanjujemo vrijednost, doprinos i zasluge onih sindikata koji se bore prije svega za materijalna prava policijskih službenika. Svima izražavamo svoje poštovanje i priznanje rada svih.

Mi nismo reprezentativan sindikat, mi smo sindikat čije je članstvo malobrojno, ali poznaje struku, ima radno iskustvo, ima volju i želju stvarati i stvoriti bolje i učinkovitije profesionalno okruženje. Od osnutka Sindikata kriminalističke policije do danas nastojimo ukazati na loša organizacijska i zakonska rješenja, koja ne samo da ne doprinose izgradnju sustava i struke, nego štoviše doprinose eroziji sustava.

Organizacijska i zakonska rješenja koja se zadnjih godina nameću policiji su oštetila i duboko poljuljala sustav, ne na način da bi se njima potakla izvrsnost, što bi bilo pozitivno i poželjno, već naprotiv da bi se u sustavu na uštrb svega pozitivnog stvorio prostor za napredovanje i umrežavanje ambicioznih, ne svaki put ispravno usmjerenih pojedinaca, koji će učiniti sve što je potrebno za njihovo vlastito samoodržanje.

Nažalost, ocjenjujemo kako je Prijedlog zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama samo još jedan krupan korak u tom smjeru.

Svi mi kao policijski službenici smo pristali i pristajemo za propisanu plaću služiti društvu na način da u okviru svojih ovlasti doprinosimo ostvarenju onih politika koje su demokratskim procesom od većine građana izabrane kao prihvatljive i za širu zajednicu korisne, to je ono što i jest svrha policije. Bitno je znati da se sustav ne gradi za potrebe čije trajanje se određuje bilo kakvim i bilo čijim mandatom. Sustav se gradi dugoročno i morao bi funkcionirati u svim uvjetima i vlastima neopterećen bilo kakvim interesom, osim javnog interesa.

Da se razumijemo, naš stav nije takav da bi stvari trebale ostati iste, i mi kao Sindikat smatramo da je promjena nužna, da je potrebno prestati nagrađivati nerad i karijerizam i da treba nagraditi one koji se zalažu, daju i postižu više, koji su stručni, neovisni profesionalci, čiji rad se prepoznaje i odskače po kvaliteti, ali smatramo da se to ne može postići na Prijedlogom Zakona propisani način.

Prijedlog Zakona širom otvara vrata manipulaciji, stvara prostor u kojem će policijski službenici svoju prosudbu u konkretnim postupanjima dnevno prilagođavati interesu onoga koji odlučuje o njegovoj plaći, neovisno o tom je li taj interes javno dobro ili interes pojedinca ili neke skupine kojoj pojedinac moguće pripada. Prijedlog Zakona odnosno takav zakon ako se sutra prihvati, ne vidimo nikako drugačije nego kao sredstvo usmjeravanja ili grubo rečeno podjarmljivanja policijskih službenika u svrhu ostvarenja ciljeva onoga tko odlučuje o njihovoj plaći.

Osnovni problem u Prijedlogu Zakona je da je pojedincu dano pravo odlučivanja o plaći policijskog službenika, a da nad tim pojedincem ne postoji nikakva sustavna kontrola.

Kao što je već rečeno takav zakon olakšava i na širom otvorena vrata u policijski sustav, osobito sustav rada kriminalističke policije, uvodi manipulaciju. Apsurdno je da pojedinac koji je u poziciji donositi odluke rad jednog pojedinca može proglasiti vrijednijim od istog takvog rada drugog pojedinca.

Prethodno smo već ukazivali na probleme kadroviranja unutar sustava, na situacije gdje se na odgovorna radna mjesta postavljaju pojedinci koji po svojem radnom iskustvu i profesionalnom dosegu nisu dorasli zahtjevima radnog mjesta, ali su zato dosegli odgovarajuće policijsko zvanje, jer oni su imali vremena i volje svake četiri godine se pojaviti na ispitu za zvanje i odgovoriti na tri pitanja iz istog skupa pitanja. Nažalost, česti su slučajevi gdje se redovito odgovara na tri ista pitanja.

Isticali smo također i činjenicu da je teret odgovornosti na pojedine predmete iz domene rada kriminalističke policije na policijskom službeniku koji predmet duži. U takvim situacijama policijski službenik je sam, na njemu je svaka procjena i na njemu je sva odgovornost za predmet koji duži i to u situaciji gdje u hrvatskoj policiji (osim šume dnevno poslanih naputaka koji služe kao pranje ruku), ne postoje standardne operativne procedure, već je policijski službenik oslonjen isključivo na sebe, svoje znanje i svoje iskustvo, ne isključivo ali često bez ikakvog a kamoli adekvatnog vodstva nadređene osobe.

Ovaj Prijedlog Zakona upravo takvom, često nekompetentnom i često neadekvatnom vodstvu daje pravo odlučivati o plaći policijskog službenika, ocjenjivati kvalitetu rada u građi koju niti ne poznaje. Na osnovu čega će odlučiti takav rukovoditelj, što će njemu biti kriterij? Hoće li on nagrađivati one koji su napravili iskorak u kvaliteti ili će nagraditi one koji su mu "ugodniji suradnici"?

To su samo problemi koji nastaju kada u sustavu ne bi bilo korupcije i interesnih skupina, a koje tek mogućnosti manipulacije postoje u uvjetima kada korupcije i interesnih skupina ima?

Postoji li mogućnost da i kompetentan i pošten rukovoditelj pogriješi i rad dvojice policijskih službenika iste kvalitete različito ocijeni? Koji pravni mehanizam u

predloženom zakonu spriječava takvu mogućnost? Dakle, i u idealnim uvjetima (a što naš sustav nije) sama ova mogućnost je izravno suprotna jednom od osnovnih načela Prijedloga Zakona - *Načelu jednakosti plaća navedenih u članku 5.* Prijedloga Zakona koja glasi „*Radnicima se isplaćuje jednaka plaća za jednak rad, odnosno rad jednake vrijednosti.*"

Što se može reći za *Načelo složenosti poslova iz članka 6.* – kako i na koji način je to primjenjivo na policiju, osobito kriminalističku policiju?

Pokušajmo to načelo staviti u kontekst Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika i Protokola o suradnji policije i DORH-a. Kada, kako i čim je određena složenost i kako je takva složenost poslova primjenjiva na plaću? Znači li to da policijski službenik može obrađivati predmet koji je po Pravilniku i Protoku složen, a da po platnom stupnju (koji je odluka nadređenog pojedinca) bude plaćen za nižu složenost poslova. Ili kad bi to dvoje i bili usklađeni, kako je uopće moguće tehnički to načelo pošteno provesti? Hoće li se rješenja o plaći donositi svaki mjesec ili ukoliko je policijski službenik radio na više predmeta različite složenosti u tijeku jednog mjeseca, hoće li mu se rješenje o plaći donositi više puta mjesečno? Već iz ovoga je jasno da pretpostavljeno načelo složenosti poslova nije primjenjivo na predloženi način.

Načelo promicanja iz članka 7. – zahvaljujući nagrađivanom karijerizmu i inflaciji policijskih zvanja, već sad u hrvatskoj policiji ima više generala nego u vojsci najmnogoljudnijih država. Čime se mjeri kvaliteta rada koja bi trebala biti osnova za promicanje, kad su najiskusniji pojedinci u najnižim zvanjima? U čijoj nadležnosti je ta odluka? Odluka je ponovo u rukama pojedinca, očit je izostanak jasnih kriterija koji bi se primijenili kod donošenja odluka.

Standardna mjerila za klasifikaciju poslova iz članka 11. i 12. – poslovi se klasificiraju u platne razrede i platne stupnjeve, prema standardnim mjerilima:

Stručno znanje – *stupanj obrazovanja, radno iskustvo, vrstu i stupanj stručnog usavršavanja te ostala znanja, sposobnosti, vještine*. - Ovdje se jasno pokazuje mogućnost manipulacije poglavito u pogledu stručnog usavršavanja tipa „webinar". Pojedinac kojem prioritet nije predmet koji radi, već razmišlja o sebi, svojoj plaći i napredovanju, za vrijeme rada sudjeluje na webinarima, jer to omogućuje do sad više policijsko zvanje, a sad i znatno bolju plaću ili još bolje uopće ne sudjeluje ni na webinaru nego samo po njegovom završetku ispiše potvrdu o pohađanju istog. Praktično stanje je takvo da su predmeti na plećima onih koji nemaju vremena za webinare, nemaju vremena učiti za zvanja, ne odlaze na ispite za zvanja. Jesu li time manje stručni? Treba li ih kazniti zbog toga što gore za predmet, što im je stalo do posla? E pa, oni su i do sada kažnjeni i nižim zvanjem i težim napredovanjem i u budućnosti će biti kažnjeni i većom negativnom razlikom na plaći. Koji vid ponašanja policijskih službenika se nastoji potaknuti Prijedlogom Zakona?

Složenost poslova – *razina složenosti zadataka koje radnika obavlja i složenost postupaka i metoda rada koje u njihovu rješavanju primjenjuju, razina traženog osobnog doprinosa (kreativnost), te opseg poslova* – U poslovima kriminalističke policije složenost poslova ovisi o konkretnom predmetu, ona je propisima (Pravilnik i Protokol) definirana. Složenost poslova ne određuje nadređeni policijski službenik -

rukovoditelj, pa koju to on onda složenost može uvrstiti u plaću podređenog policijskog službenika?

Samostalnost u radu – *odražava opseg u kojem se zadaci obavljaju u skladu s općim ili posebnim smjernicama i uputama nadređenih te opseg nadzora nadređenih potreban u obavljanju određenih poslova* – Čime se ovo objektivno utvrđuje osim riječju nadređenog? Hoćemo li (uz već postojeću masu propisanih obrazaca) nakon prihvaćanja zakona a u svrhu obračuna plaće, voditi upisnike o konzultaciji s nadređenim i sadržaju o konzultacije. Kako je to objektivno tehnički provedivo i mjerljivo za one koji se doista konzultiraju s nadređenim?

Stupanj suradnje s drugim institucijama te komunikacija sa strankama – *vrsta i učestalost kontakata koji se ostvaruju prilikom obavljanja poslova te njihov značaj za rad institucije u kojoj je radnik zaposlen.* - Kako je ovo primjenjivo na rad policije, osobito kriminalističke policije gdje primjerice postoje radna mjesta policijskih službenika kojima u opisu posla nije komunikacija sa strankama ili komunikacija sa drugim institucijama. Kako će se vrednovati ovo mjerilo?

Stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka – *uključuje materijalnu i financijsku odgovornost, odgovornost za zakonitost rada i postupanja te upravljačku i nadzornu odgovornost vezano za rad drugih radnika* - u radu kriminalističke policije već sad je sva odgovornost za predmet na policijskom službeniku koji predmet duži, nepridržavanje takve odgovornosti u bilo kojem smislu spada pod povrede radne stege. Kako stupnjevati odgovornost?

Standardna mjerila se u čl. 19. Prijedloga Zakona svode na platne stupnjeve na način da se;

- poslovi unutar svakog platnog razreda se razvrstavaju na 10 platnih stupnjeva na temelju složenosti i opsega poslova, potrebne suradnje s drugim institucijama i komunikacije sa strankama
- platni stupanj je u platnom razredu izražen rasponom koeficijenta, a koeficijent se utvrđuje na temelju rezultata rada te uspješnosti i kvaliteti rada
- unutar platnog razreda postoji 10 platnih stupnjeva određenih na osnovu policijskog zvanja.

Prema predloženom platni stupanj se u suštini određuje osobnim policijskim zvanjem, a o inflaciji policijskih zvanja i načinu njihovog stjecanja je već bilo riječi i ovdje to nećemo ponavljati budući da je vrlo upitno stoji li iza zvanja znanje ili dovoljno slobodnog vremena u okviru radnog vremena.

To samo neke od izdvojenih točaka ovoga nepromišljenog, nedovoljno dobro sročenog i potencijalno vrlo štetnog Prijedloga Zakona, te stoga u interesu zaštite struke, neovisnosti u radu, zakonitosti rada i postupanja policije i kriminalističke policije te u cilju izbjegavanja brojnih budućih tužbi, predlažemo:

1. Iz Prijedloga zakona izdvojiti policiju u cjelini ili izdvojiti samo kriminalističku policiju budući da takav zakon radi specifičnosti poslova nije primjenjiv na policiju osobito kriminalističku.

2. Prilikom donošenja novih mjerila o vrednovanju i načinu plaćanja rada policije/kriminalističke policije u određivanje platnog razreda i platnog stupnja u drugom zakonskom rješenju uključiti:

   a. Stupanj obrazovanja,

   b. Radno mjesto,

   c. Radno iskustvo na određenim poslovima, egzaktan izračun ovisno o godinama rada na određenim poslovima,

3. Dopustiti vanredno nagrađivanje u slučajevima javno prepoznatog uspješnog rada ili uspješnog rada prepoznatog unutar struke, ali po odluci šireg kolektivnog tijela sačinjenog na razini većoj od tijela u kojem je pojedinac zaposlen.

4. Sustav nagrađivanja i eventualnog kažnjavanja učiniti transparentnim, te unutar iste organizacijske jedinice svim policijskim službenicima učiniti dostupnim podatke o platnom rangu svih službenika i razlozima takvog rangiranja. Mi nismo privatno poduzeće gdje je sustav plaća definiran kao poslovna tajna, policija se financira iz državnog proračuna i podatak o policijskim plaćama mora biti javan.

5. Ukoliko se složenost poslova uključuje u određivanje platnog razreda, prije uvrštenja takvog kriterija u izračun plaće inzistirati na striktnoj provedbi Pravilnika o načinu postupanja policijskih službenika i Protokola o suradnji policije i DORH-a. Utvrditi kriterije koji predmet čine složenim, donositi pisane odluke o složenosti pojedinog predmeta na višoj organizacijskoj razini unutar MUP-a i državnog odvjetništva te i takvu odluku na odgovarajući način uvrstiti u izračun platnog razreda i stupnja za konkretni predmet zaduženog policijskog službenika, za vrijeme trajanja predmeta.

6. Inzistirati na formiranju za ocjenu složenosti nadležnog kolektivnog tijela sačinjenog od pojedinaca iz više različitih ustrojstvenih jedinica.

7. Dopustiti mogućnost naknadnog obračuna i isplate razlike plaće ukoliko se predmet koji na početku nije ocijenjen kao složen, ipak takvim pokaže i uz to odrediti i rokove u kojima se takav ispravak plaće mora provesti.

S poštovanjem,

Za Sindikat kriminalističke policije

Tomislav Štambuk, predsjednik

O TOME OBAVIJEST:
-MUP RH, Uprava za ljudske potencijale, n/p pomoćnika ministra, g. Željka Prše;
-MUP, Ravnateljstvo policije, n/r Glavnog ravnatelja policije, Nikole Miline;
-MUP RH, Ravnateljstvo policije, Ured glavnog ravnatelja policije, n/p načelnice Adrijane Bago;
-MUP RH, Uprava kriminalističke policije, n/p načelnika , g. Antonia Gerovca;
MUP REPUBLIKE HRVATSKE • Članstvu SKP-a • Kabinetu ministra • Upravama u sjedištu • Ravnateljstvu policije • Policijskim upravama • Policijskim postajama